

Auditdienst Rijk
Ministerie van Financiën

Auditrapport 2022 Rijksdienst voor Identiteitsgegevens

Definitief

Colofon

Titel	Auditrapport RvIG 2022
Uitgebracht aan	RvIG
Datum	15 maart 2023
Kenmerk	2023-0000073932

Inlichtingen
Auditdienst Rijk
070-342 7700

Inhoud

1	Achtergrond, doelstelling en reikwijdte—4
1.1	Inleiding—4
1.2	Achtergrond—4
1.3	Werkzaamheden—4
1.4	Bevindingen volgend uit de controle over 2022—4
2	Inkoopbeheer—5
2.1	Goed werkende key controls weten vast te houden—5
2.2	Verbeteringen in het inkoopproces—5
3	Verkoopproces—6
3.1	Onzekerheid volledigheid opbrengsten BRP-berichtenverkeer blijft bestaan—6
3.2	Waiver dit jaar niet meer van toepassing—6
4	IT-beheer berichtenverkeer—7
4.1	Functioneel beheer Webservices—7
5	Verantwoordingsproces—8
5.1	Balansdossier niet tijdig aangeleverd—8
5.2	Balansdossier (nog) niet helemaal volledig—8
6	Samenwerking RvIG en ADR—9
7	Verspreidingskring—10
8	Ondertekening—11
	BIJLAGE (Fouten en Onzekerheden)—12

1 Achtergrond, doelstelling en reikwijdte

1.1 Inleiding

De ADR heeft, ten behoeve van de wettelijke controle van de jaarverantwoording 2022 van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), onderzoek uitgevoerd bij het agentschap Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG). In deze rapportage benoemen wij de relevante bevindingen en aandachtspunten vanuit onze controlewerkzaamheden van 2022.

1.2 Achtergrond

Met ingang van het controlejaar 2018 is door FEZ van BZK besloten dat voor de RvIG geen separate controleverklaring benodigd is. Bij het begrotingshoofdstuk VII (ministerie van BZK), waarin de verkorte financiële verantwoording van de RvIG wordt opgenomen, zal wel een controleverklaring worden verstrekt.

1.3 Werkzaamheden

De bevindingen en aandachtspunten in deze rapportage vloeien voort uit de controle over het boekjaar 2022. Wij hebben ons hierbij gericht op de volgende onderdelen: inkoopproces, verkoopproces, IT-beheer berichtendienst en het verantwoordingsproces. Voorts hebben wij eindejaarswerkzaamheden uitgevoerd, inzake de getrouw- en rechtmatigheid van de verkorte jaarrekening van de RvIG over 2022.

1.4 Bevindingen volgend uit de controle over 2022

In de onderstaande tabel wordt een overzicht weergegeven van de *gewogen* bevindingen uit controlejaar 2022. Hiermee kunnen en willen we de ontwikkelingen van deze bevindingen in de loop der tijd volgen. In de volgende hoofdstukken worden deze bevindingen, maar ook andere, voor dit jaar toegelicht.

Bevindingen over het beheer 2022

Bevinding	2021	2022
Onderbouwing prestatieverklaringen vraagt aandacht	●	●
Onzekerheid volledigheid opbrengsten BRP-berichtenverkeer blijft bestaan	■	■

● licht ■ gemiddeld ▲ ernstig ✓ opgelost

2 Inkoopbeheer

Wij hebben in navolging van vorig jaar, waarin wij de opzet van meerdere key controls in het inkoopbeheer hebben vastgesteld, het bestaan en de werking van twee andere key controls vastgesteld. De vastgestelde key controls betreffen *een interne controle op naleving aanbestedingswet- en regelgeving en de interne inkoopprocedures en comptabele wet- en regelgeving en de waiver- of escalatieprocedure*. We berichtten RvIG hier eerder over in ons tussentijds beeld. We zijn voornemens volgend jaar wederom een tweetal key controls in het inkoopbeheer te selecteren, waarvan we het bestaan en de werking zullen toetsen. In de volgende paragrafen zullen we ingaan op de resultaten van de controle van de materiële uitgaven en *waar nodig* voorstellen tot verbetering doen.

2.1 Goed werkende key controls weten vast te houden

Uit de controle van de materiële uitgaven is gebleken dat RvIG de goede werking van meerdere key controls heeft weten te behouden. Zo hebben we bij de controle van de materiële uitgaven vastgesteld dat nagenoeg alle inkopen via de inkoopafdeling gaan.

Uit onze controle van de materiële uitgaven is tevens gebleken dat ten aanzien van de door ons gecontroleerde posten, de contracten in het contractendossier waren opgenomen. Samen met de controleresultaten uit het tussentijds beeld kunnen wij constateren dat het contractendossier volledig en tijdig wordt bijgehouden.

2.2 Verbeteringen in het inkoopproces

Uit de controle van de materiële uitgaven is gebleken dat de geconstateerde tekortkomingen in de rechtmatig- en de getrouwheid terug te brengen zijn op het tekortschieten van de prestatieverklaringen.

Aantoonbare onderbouwing prestatieverklaring behoeft nog aandacht

Tijdens de uitvoering van de inkoopcontrole, zorgt de zichtbare onderbouwing van de prestatieverklaring middels onderliggende documentatie voor de meeste aandacht, wat voor zowel RvIG als de ADR veel tijd kost.

We willen RvIG aanmoedigen om het ingezette organisatorische bewustzijn, te allen tijde de onderbouwing van de geleverde prestaties vast te leggen, door te zetten. We hebben deze bevinding als licht gewogen.

Naleving toezegging in managementbesluiten

Vorig jaar, hebben we RvIG geadviseerd beheer te houden op de gevraagde managementbesluiten aan de SG inzake de onrechtmatige inkopen. Voor dit jaar is er geen sprake van managementbesluiten, maar de verwachting is dat dit volgend jaar wel van toepassing is.

Overige aandachtspunten inzake het inkoopproces

Naast bovenstaande punten willen wij aandacht vragen voor het volgende:

- Wees alert op de volledigheid van de voor de RvIG beschikbare informatie inzake het inkoopdossier waardoor de afhankelijkheid van bijvoorbeeld de inhuurdesk kan worden verminderd;

Wij hebben in de bijlage de resultaten van de controle op de materiële uitgaven opgenomen.

3 Verkoopproces

3.1 **Onzekerheid volledigheid opbrengsten BRP-berichtenverkeer blijft bestaan**

Bij RvIG constateren we wederom een onzekerheid in de omzetverantwoording uit hoofde van BRP-berichtenverkeer. Daarmee zijn niet alle doelstellingen in het plan van aanpak van RvIG, teneinde de onzekerheid in 2022 op te lossen, gerealiseerd. Wij hebben deze bevinding als gemiddeld gewogen.

RvIG factureert op basis van aantallen berichten die via de systemen bij OpenText en Dictu worden bijgehouden. Voor het borgen van de volledigheid van opbrengsten is het noodzakelijk dat RvIG er zich van vergewist dat de systemen bij OpenText en Dictu betrouwbaar zijn. Hiertoe is het plan dat zij assurance-verklaringen opleveren waaruit blijkt dat de beheersmaatregelen ten behoeven van de juiste en volledige aantallen berichten gefunctioneerd hebben gedurende het controlejaar 2022. Zonder deze assurance-verklaringen ontstaat een onzekerheid in de omzetverantwoording uit hoofde van BRP-opbrengsten en een risico dat RvIG teveel of te weinig in rekening heeft gebracht.

Zowel OpenText als Dictu hebben voor de afronding van onze controle niet tijdig of geen assurance-verklaringen kunnen opleveren. In dit traject is OpenText wel verder gevorderd dan Dictu. Voor OpenText volgt medio maart 2023 over 2022 een assurance-verklaring met daarin een uitspraak of de beheersmaatregelen hebben gewerkt. Uit de early warning meeting zijn geen nieuwe bevindingen voortgekomen ten aanzien van voorgaand jaar. Voor beide organisaties is ten behoeve van de assurance-onderzoeken inmiddels een normenkader opgesteld waarop de assurance-rapportages gebaseerd moeten worden. Voor het Dictu-deel is hiervoor in 2022 een eerste stap gezet richting een assurance-rapport. Tot op heden is voor het DICTU-deel geen assurance-verklaring opgeleverd.

3.2 **Waiver dit jaar niet meer van toepassing**

Het nieuwe besluit BRP is per januari 2022 van toepassing. Hierdoor zijn, in tegenstelling tot voorgaande jaren, de door RvIG doorgevoerde correcties op de omzet BRP in de berichtenaantallen rechtmatig.

4 IT-beheer berichtenverkeer

In het hoofdstuk 3 gingen we in op de ontwikkelingen omtrent de assurance-verklaring bij zowel OpenText en DICTU. In dit hoofdstuk zullen wij nader ingaan op het onderzoek functioneel beheer Webservices.

4.1 Functioneel beheer Webservices

Het functioneel beheer door RvIG van GBA-V is onderdeel van de jaarrekeningcontrole. Hierbij wordt de integriteit van de gegevens met een redelijke mate van zekerheid gecontroleerd. Om na te gaan of het functioneel beheer van GBA-V voldoende waarborgen bevat, moeten de opzet, het bestaan en de werking van de getroffen beheersmaatregelen worden vastgesteld. Dit wordt vastgesteld op basis van het GITC-normenkader 2019 van de ADR. Hierbij zijn de volgende onderdelen betrokken in het onderzoek:

- Wijzigingen beheer. Dit is beperkt onderzocht omdat er weinig wijzigingen zijn en er niet wordt gesteund op application controls.
- Logische toegangsbeveiliging wachtwoordbeheer.
- Logische toegangsbeveiliging gebruikersbeheer
- Logische toegangsbeveiliging beveiliging van componenten, dit is alleen onderzocht voor het deel wat door functioneel beheer RvIG wordt uitgevoerd.

De opzet van de getroffen beheersmaatregelen voor alle onderdelen is beschreven in een uitgebreide set richtlijnen voor RvIG. Waar nodig zijn de richtlijnen nader uitgewerkt in procedures en handleidingen.

Het bestaan van de beheersmaatregelen is vastgesteld op basis van meekijken in het systeem en dit vastleggen door middel van printscreens, tabellen uit de systemen en output van het GBA-V systeem of vastlegging in bijvoorbeeld TopDesk.

Om de werking vast te stellen zijn relevante printscreens opgevraagd en is aanvullende informatie opgevraagd over wachtwoordinstelling en de upgrade van de software naar een nieuwe versie. Verder is voor het gebruikersbeheer tweemaal een aantal in- en uitdiensttredingen opgevraagd en beoordeeld.

Uit het onderzoek blijkt dat het functioneel beheer GBA-V in opzet, bestaan en werking door RvIG voldoet aan de normen die zijn gesteld in het GITC-normkader 2019 van de ADR.

5 Verantwoordingsproces

De RvIG heeft, op basis van onze PBC (Prepared By Client list), het balansdossier via de samenwerkingsruimte aangeleverd. De ADR is van mening dat de kwaliteit (volledigheid en juistheid) & tijdigheid van dit balansdossier nog verbeterd kan worden. Onze ervaring tijdens de controle geeft aanleiding aandacht te vragen voor enkele aspecten met betrekking tot de jaarafsluiting en het jaarverslag. We zullen hieronder op de mogelijke verbeterpunten en verbeterpunten van vorig jaar ingaan.

5.1 **Balansdossier niet tijdig aangeleverd**

In tegenstelling tot vorig jaar is het balansdossier dit jaar niet tijdig aangeleverd via de samenwerkingsruimte.

5.2 **Balansdossier (nog) niet helemaal volledig**

Op sommige onderdelen kende het balansdossier nog omissies.

Wij adviseren de RvIG om voor controlejaar 2023, ruim vóór de start van de eindejaarswerkzaamheden, in samenspraak met de ADR haalbare afspraken te maken en deze na te komen. Hiermee kunnen bovenstaande constatering worden voorkomen.

6 Samenwerking RvIG en ADR

De ADR heeft de samenwerking met de Stafafdeling Bedrijfsvoering in het afgelopen controlejaar tot nu toe als constructief ervaren. Zo werden de in hoofdstuk 5 benoemde omissies in het verantwoordingsproces, dankzij de goede samenwerking en relatie tijdig verholpen.

Alhoewel de RvIG en de ADR elkaar steeds beter weten te vinden in het aanleveren van documenten en de beantwoording van vragen, is het in onze ogen mogelijk om het proces rond het aankomende controlejaar nog beter te stroomlijnen. We gaan in het komend jaar graag met de RvIG in gesprek om deze informatiebehoefte van beide kanten beter af te stemmen. De ADR verzoekt de RvIG om hier gezamenlijk effort in te steken.

7 Verspreidingskring

De ADR is de interne auditdienst van het Rijk. Het auditrapport is primair bestemd voor het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De minister van Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties zal dit auditrapport op of na Verantwoordingsdag, 17 mei 2023, plaatsen op de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl)."

8 Ondertekening

Den Haag, 15 maart 2023

Auditmanager

BIJLAGE (Fouten en Onzekerheden)

RECHTMATIGHEID

Financiële stroom	Fout	Onzekerheden	Omschrijving van de fout of onzekerheid
Materiële uitgaven	€ 5.372		Ontbreken onderbouwing prestatieverklaring
Materiële uitgaven	€ 6.404.741		Overbruggingsovereenkomsten
TOTAAL	€ 6.410.113	€ 0	

GETROUWHEID

Financiële stroom	Fout	Onzekerheden	Omschrijving van de fout of onzekerheid
Omzet		€ 42.447.640	Geen onderbouwing middels assurance-rapport voor aantal BRP-berichten
Kortlopende schuld	€ 78.679,01		Verlof saldo
Rente baten	€ 240.210,50		Niet verwerkte (in 2023 ontvangen) rente baten in de jaarrekening.
TOTAAL	€ 318.889,51	€ 42.447.640	

Auditdienst Rijk
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
(070) 342 77 00